

Veckans växt v. 50 2009

Mahonia (*Mahonia aquifolium*)

Mahonia kommer ursprungligen från västra Nordamerika och samlades in under Lewis och Clark-expeditionen (1804–1806) som gick från Pittsburgh till Stilla-havskusten. Växten har fått sitt namn efter irländaren Bernad McMahon (1775-1816), som verkade i Philadelphia under slutet av 1700-talet och början av 1800-talet. McMahon tog hand om växterna som insamlades under Lewis och Clark-expeditionen men är också känd för att ha skrivit *The American Gardener's Calendar: Adapted to the Climates and Seasons of the United*

States, där han som ett appendix till kalendern gav ut den första frölistan i USA.

Mahonia är en städsegrön buske med strödda parbladiga blad som är ca 15-30 cm långa. Småbladen har vassa taggar och är mellan 5-11 stycken. Busken blir upp till en meter hög och förökas med underjordiska utlöpare. Blommorna är skarpt gula och sitter i täta klasar, blomningen inträffar i april till maj. Mahonian är härdig i zon I-V.

Mahonians bär har en vacker blå färg med en starkt sur smak. Bären är ätliga och kan användas till sylt, som dock bör intagas i måttliga mängder. Bären har också använts till brännvin samt för att smaksätta vin. Roten har en stark gul färg som har använts som färgämne. Den största användningen av mahonia är som prydnadsväxt i våra trädgårdar. De städsegröna bladen används också ofta till juldekorationer.

Mahonians rötter har även använts som medicinalväxt bland annat för att behandla hudåkommor som psoriasis, acne och eksem men den sägs även främja matsmältningen. Nyare studier indikerar att mahonian även i framtiden kan vara viktig inom medicinalindustrin då den innehåller 5-methoxyhydnocarpin (5'MHC), ett ämne som verkar för att minska bakteriers resistens mot antibiotika.

Text: Katarina Wedelsbäck Bladh

Bilder: Eleonora Bladh